

MOCIÓ PER FER UN ESTUDI DE VIABILITAT SOBRE UNA MORATÒRIA URBANÍSTICA PER PROMOURE UN PROCÉS PARTICIPATIU EN RELACIÓ A LA NECESSITAT DE PROTEGIR L'ENTORN HISTÒRIC, PAISATGÍSTIC I NATURAL DEL BORI

ANTECEDENTS

Atès que el Bori és un raval de la vila de Sant Boi de Llobregat conformat al voltant de la casa Gran del Bori, construïda al segle XVII i reformada al segle XIX, reconeguda popularment com l'antic restaurant de Can Xixol. La història d'aquesta casa remunta a l'any 1700 quan la família Benviure es va emparentar amb els Bòria. La Torre Benviure (s. X) va deixar de ser la residència principal del llinatge, i Pere de la Cavalleria –el senyor del Bori- va fer construir la Casa Gran i amb el temps va ser conegut el lloc com el Bori. Aquesta Casa Gran del Bori és un mas situat al núm. 30 de la Carretera de Sant Climent, catalogat dins del patrimoni històric des de 1990 i que actualment està en estat d'abandonament i és propietat de l'entitat SAREB (Sociedad de gestión de Activos procedentes de la Reestructuración Bancaria), societat que compra amb ajudes públiques actius immobiliaris afectats a altres entitats bancàries.

Atès que al costat de la Casa Gran, per la carretera de Sant Climent – antic camí Ral – es troba el conjunt urbanístic conformat per les 11 antigues cases originals del servei de la casa Gran del Bori i catalogades com a Bé Cultural d'Interès Local de la ciutat de Sant Boi de Llobregat.

Atès que al seu davant hi trobem la bassa inaugurada pel general Prim i que es troba en desús i manca de manteniment tot i estar protegida com a BCIL. Aquesta bassa forma part d'un sistema de reg i aportació d'aigua de mina construït a mitjans del segle XIX, tal i com consta en la font adosada a la façana de la Casa Gran.

Atès que a can Pinyol, colindant amb la casa Gran del Bori hi ha en funcionament 36 horts comunitaris en un terreny de 6000 m², en un terreny cedit per l'Ajuntament en un projecte finançat per la Unió Europea mitjançant l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Atès que a l'altra banda del carrer de Can Paulet el conjunt es completa amb la Torre de la Marquesa, residència que es feu construir Anna Estruch, marquesa de Cornellà, en la dècada dels anys seixanta del segle XIX i on posteriorment s'hi va establir un seminari dels Pares Claretians. L'any 1983 l'Ajuntament va adquirir l'edifici i els seus jardins i li va donar un ús públic com a escola pública amb el nom d'Escola Benviure. Aquesta escola pertany a la xarxa d'Escoles Verdes pels seus valors ambientals i la pedagogia de l'entorn natural.

Atès que el conjunt urbanístic que avui posem en valor s'allarga fins el pavelló de caça situat més amunt, just a l'entrada del parc Forestal del Montbaig, també construït per la marquesa de Cornellà a mitjans del segle XIX, i que ha estat restaurat com a punt de servei del Parc Forestal i inici del camí a l'ermita de Sant Ramon.

Atès que aquest conjunt urbanístic de més de 150 anys d'antiguitat està separat del carrer de Can Paulet per una àmplia llenca de terra que s'ha transformat en un Prat naturalitzat que permet a la zona gaudir de molta amplitud panoràmica gràcies a la poca densitat de construcció.

Atès que al voltant d'aquesta zona verda, entrada al Parc Forestal es van realitzar a partir de 2009, diferents actuacions paisatgístiques de recuperació de la pedra seca i de millora dels límits forestals.

Atès que durant el mandat municipal de 2007-2011 l'Ajuntament de Sant Boi va recuperar dins del terme, el traçat de l'antic camí Ral que unia Sant Boi amb Barcelona i Vilafranca del Penedès i que té en el barri del Bori, fins l'Estret de Roques, un dels seus millors exponents de la relació entre el traçat urbà i l'antiga via mercadera de comunicacions.

Atesos, doncs, els valors històrics, paisatgístics i naturals que aquest conjunt urbà i de façana de ciutat que hem senyalat anteriorment.

Ateses les recomanacions del Pla Director del Verd urbà, actualment en tràmit d'aprovació i que assenjala l'interès de la consolidació dels verds urbans a la zona del Bori.

Atès que en el Pla d'Accions 2019-2023 del Pla Director de les Muntanyes del Baix contempla en una de les seves línies estratègiques que cal "procurar un bon estat de conservació del patrimoni natural i cultural de les Muntanyes del Baix: El ric patrimoni natural i cultural del territori del Pla Director (constituït per ermites, ponts, castells, pous de glaç, fonts, paratges i arbres d'interès, etc.) ha de ser objecte de difusió i promoció però també de conservació. Un Inventari de Patrimoni natural i cultural per tot l'àmbit territorial de les Muntanyes del Baix, amb la col·laboració dels diferents ajuntaments, esdevindrà una eina per gestionar i establir polítiques i mesures per a la conservació i la planificació del patrimoni. Així mateix, elaborar un mapa de fragilitat ambiental d'elements geològics i biològics i paisatgístics servirà per prendre decisions relatives a mesures de protecció i d'aquestes zones, sobretot pel que fa al seu ús públic."

Atès l'interès general inscrit dins la declaració de l'Emergència Climàtica a Sant Boi, proclamada per l'ajuntament a finals de 2019.

Atès que amb el nom de "Cosint Barris de Muntanya" l'Ajuntament de Sant Boi ha iniciat el procediment administratiu de modificació del PGM, a partir de la seva aprovació en ple municipal extraordinari de 27 de setembre de 2017, i que dit projecte afecta el barri del Bori i la seva composició amb la futura edificació d'habitatges en dues unitats de 7 habitatges unifamiliars de 1.100 m² i de 15 habitatges més de 1.845 m² de sostre, just davant les cases del Bori en una zona verda- 6b- de 8.738 m².

Atès que l'entorn es veurà afectat per l'impacte ambiental i visual de les noves cases i de blocs d'habitatges a l'entra del parc Forestal, en el sector de les cases del Bori i a la mateixa entrada del parc i camí cap a sant Ramon.

Atès que un projecte com aquest afectarà la densitat urbanística de la zona i produirà canvis en les condicions de vida del veïnat i que s'ha anat desenvolupant el pla sense notificació prèvia als seus veïns i sense obrir-lo a la preceptiva participació ciutadana, tal i com han demanat diverses entitats veïnals.

Atès que la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, eleva el paisatge a la categoria de bé jurídic i que aquesta llei crea instruments de paisatge en l'àmbit català com els catàlegs, directrius, cartes i l'Observatori del Paisatge i preveu mesures d'educació i sensibilització de la societat.

Atès que el projecte "Cosint Barris" no va acompanyat d'un estudi d'Impacte i Integració Paisatgística (EIIP) que, segons el decret 343/2006 de 19 de setembre, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005 caldria tenir en compte (art. 20). En el projecte no hi ha un document tècnic destinat a considerar les conseqüències que sobre el paisatge tindran les diferents intervencions urbanístiques que es proposen i tampoc s'exposen els criteris adoptats per a la seva integració a l'entorn. Alhora el projecte no mostra un document gràfic que justifiqui com es durà a terme la integració paisatgística del projecte Cosint Barris. En definitiva, que el projecte Cosint Barris no ve acompanyat per un EIIP, que és un instrument previst per la legislació paisatgística i urbanística de Catalunya i que té per objectiu promoure una bona inserció de les activitats en el paisatge.

Atès que el 15 de gener de 2015 es va emetre l'Edicte d'aprovació definitiva del Catàleg de Paisatge de la regió Metropolitana de Barcelona, a l'efecte de la seva execució immediata i que fou publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm 6793, de 21 de gener de 2015. El Catàleg va ser redactat de manera simultània amb el pla territorial parcial de la regió metropolitana de Barcelona, s'aplica sobre el mateix territori i hi aporta objectius de qualitat paisatgística, així com mesures i accions orientades a la protecció, la gestió i ordenació del paisatge que han d'incorporar les administracions catalanes i els ajuntaments.

Atès que el catàleg de Paisatge de la RMB, aprovat definitivament i publicat d'acord amb el Conveni Europeu del Paisatge, s'organitza en 7 blocs i identifica 25 unitats de paisatge, per a cadascuna de les quals es descriuen els elements naturals i humans que constitueixen el paisatge, l'evolució històrica i l'organització actual. En aquest sentit i pel que fa referència a les entrades i la perifèria urbana dels entorns històrics de Sant Boi, com el conjunt patrimonial del Bori, el catàleg de Paisatge de la regió metropolitana de Barcelona fa la següent recomanació: "Els accessos als nuclis urbans són la porta d'entrada i de sortida de les poblacions i, per tant, és la primera i l'última impressió que se'n rep. Aquest tipus de paisatge no només condiona la qualitat de vida de la població que hi viu o s'hi desplaça, sinó també la imatge del municipi que es projecta. Conseqüentment, la qualitat d'aquest espai és clau per reforçar el caràcter i la identitat de cada població".

És per totes aquestes consideracions que proposem al ple municipal l'aprovació dels següents

ACORDS:

1. Instar al govern municipal a realitzar un estudi de viabilitat sobre una moratòria urbanística per tal d'aconseguir que es reconeguin els valors històrics, de paisatge i de qualitat de vida per a la ciutat i els veïns del conjunt urbanístic del Bori, aturant qualsevol actuació urbanística i immobiliària en aquest entorn com les plantejades en el Projecte Cosint Barris i que afecten a les actuals zones verdes.
2. Instar al govern de la ciutat a que es desenvolupi un estudi d'impacte i integració urbanística per a tot el conjunt del projecte "Cosint Barris".
3. Instar al govern de la ciutat a que tot aquest procés es faci amb la deguda informació i participació ciutadana, real i efectiva, segons obliguen les lleis, i reconeixent la capacitat de veïns, i entitats veïnals i socials d'interlocutar i millorar els projectes tècnics, amb la participació activa del Consell de Medi Ambient, Sostenibilitat i Territori.
4. Instar al govern de la ciutat a que aquests acords es donin a conèixer al Parlament de Catalunya, al Departament de Territori i Sostenibilitat i a la ciutadania santboiana.

Sant Boi de Llobregat, 4 de març de 2020